

בַּיְנֵיהֶם דְּבָרֵי תוֹרָה עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה. (אמר רבי יוסי, ודאי כף הוא, אדחכי מאיך שמשא לערבא.)
אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מָאֵי נַעֲבִיד, אִי נַתְּעַבְב הָכָא, הָא יוֹמָא מָאִיךְ לְמִיעַל. אִי נְהֵף לְעִילָא, טוֹרָא רַב אִיהוּ, וּדְחִילוּ דְחִיוּוֹן חֲקָלָא דְחִילָנָא. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, תּוֹוֹהֲנָא עֲלֵךְ רַבִּי יוֹסִי. אָמַר לֵיהּ הָא תַּנִּינֵן דְּלָא יִסְמוּךְ בַּר נֶשׁ עַל גִּיסָא, דְּקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא יִרְחִישׁ גִּיסָא בְּכָל שַׁעְתָּא. אָמַר לֵיהּ, הַנִּי מִילֵי יַחֲדָאֵי, אֲבָל אֲנַחְנָא תְּלַתָּא, וּמְלֵי אוּרֵייתָא בֵּינָנָא, וְשְׂכִינְתָּא עִמָּנָא, לָא דְחִילָנָא.

בַּיְנֵיהֶם דְּבָרֵי תוֹרָה עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה. (אמר רבי יוסי, ודאי כף הוא. בינתם חשף השמש להעריב.)
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מָה נַעֲשֶׂה? אִם נַתְּעַבְב פְּאָן, הָרִי הַיּוֹם נַכְנֵס לְהַחֲשִׁיף. אִם גַּלְף לְמַעְלָה, הָהָר הוּא גְדוֹל, וּמִפְּחַד חֵיּוֹת הַשָּׂדֶה אָנוּ פּוֹחֲדִים. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, תַּמְהַנִּי עֲלֵיךְ רַבִּי יוֹסִי. אָמַר לוֹ, הָרִי שְׁנִינוּ שְׁלָא יִסְמָךְ בֶּן אָדָם עַל הַגֵּס, שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לָא יִרְחִישׁ לוֹ גֵּס בְּכָל שַׁעָה. אָמַר לוֹ, זֶה מְדַבֵּר בִּיחִידִי, אֲבָל אֲנַחְנוּ שְׁלֹשָׁה, וּבִינֵינוּ דְּבָרֵי תוֹרָה וְהַשְׂכִּינָה עִמָּנוּ, לָא נִפְחַד.

עַד דְּהוּוּ אֲזִלִּי, חָמוּ לְעִילָא בְּטוֹרָא, טַנְרָא חַד, וְחַד מְעַרְתָּא בְּגוּוֹה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, גִּיּוֹה וְגִיּוֹסָא לְהַהוּא טַנְרָא, דְּאָנָא חָמִי חָדָא מְעַרְתָּא תַּמָּן. סְלִיקוּ לְתַמָּן, וְחָמוּ הַהִיא מְעַרְתָּא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, דְּחִילָנָא, דִּילְמָא הַהִיא מְעַרְתָּא אַתְר דְּלְחִיוּוֹן אִיהוּ, וְלָא יִפְגַּעוּ לוֹן הָכָא.

עַד שְׁהִיוּ הוֹלְכִים רָאוּ לְמַעְלָה בְּהַר סְלַע אֶחָד וּמְעַרָה בְּתוֹכוֹ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, גַּלְף וְנַעֲלָה לְאוּתוֹ הַסְּלַע, שְׁאָנוּ רוּאִים מְעַרָה אַחַת שָׁם. עָלוּ לְשָׁם וְרָאוּ אוֹתָהּ הַמְעַרָה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, פְּחַדְתִּי אוּלַי אוֹתָהּ מְעַרָה מְקוּם שֶׁל חֵיּוֹת הִיא וְלָא יִפְגַּעוּ בְּנוּ פְּאָן.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי חֲזַקְיָה, הָא חָמִינָא דְּרַבִּי יוֹסִי דְּחִיל אִיהוּ, אִי תִימָא בְּגִין דְּאִיהוּ חֲטָאָה. דְּכָל מָאן דְּדְחִיל, חֲטָאָה אִיהוּ, דְּכַתִּיב, (ישעיה לג) פְּחַדוּ בְּצִיּוֹן חֲטָאִים, הָא לָאו אִיהוּ חֲטָאָה, (וְהָא) וְכַתִּיב, (משלי כח) וְצַדִּיקִים כְּכַפִּיר יִבְטָח. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּגִין דְּנִזְקָא שְׂכִיחַ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי חֲזַקְיָה, הָא חָמִינָא דְּרַבִּי יוֹסִי שְׂרַבִּי יוֹסִי פּוֹחֲד. אִם תֵּאמַר מִשּׁוּם שֶׁהוּא חוּטֵא, שְׁכַל מִי שְׁפוֹחֵד הוּא חוּטֵא, שְׁפַתּוּב (ישעיה לג) פְּחַדוּ בְּצִיּוֹן חֲטָאִים, הָרִי אֵינּוּ חוּטֵא, (וְהָרִי) וְכַתּוּב (משלי כח) וְצַדִּיקִים כְּכַפִּיר יִבְטָח. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מִשּׁוּם שֶׁהֲנֹק מְצוּי. אָמַר לוֹ, אִם הֲנֹק מְצוּי - כָּף הוּא, אֲבָל פְּאָן לָא נִמְצָא נֹזֵק, וְאַחַר שְׁאָנוּ נִכְנְסֵי לְמַעְרָה, לָא יִכְנְסוּ לְמַעְרָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, נַחֲלַק אֶת הַלֵּילָה לְשֵׁלֶשׁ מִשְׁמְרוֹת, שֶׁהוּא הַלֵּילָה. כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְעַמְּנוּ יַעֲמֵד עַל עַמְדוֹ בְּשֵׁלֶשֶׁת הַצְּדָדִים הֵלְלוּ שֶׁל הַלֵּילָה וְלָא נִישָׁן.

אָמַר לֵיהּ, אִי נִזְקָא שְׂכִיחַ, הָכִי הוּא. אֲבָל הָכָא לָא אֲשַׁתְּפַח נִזְקָא. וּלְבַתֵּר דְּאָנָן נִיעוּל לְמַעְרְתָּא, לָא לִיעוּל נִזְקָא לְצַעְרָא לָן. עָאלוּ לְמַעְרְתָּא, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, נִפְלוּג לִילָיָא לְתַלַּת מִשְׁמְרוֹת דְּהוּי לִילָיָא, כָּל חַד וְחַד מִנָּן, לִיקוּם עַל קִיּוּמִיהּ, בְּהַנִּי תַלַּת סְטַרֵי לִילָיָא וְלָא נְדַמוּף.

אָמַר לוֹ, אִם הֲנֹק מְצוּי - כָּף הוּא, אֲבָל פְּאָן לָא נִמְצָא נֹזֵק, וְאַחַר שְׁאָנוּ נִכְנְסֵי לְמַעְרָה, לָא יִכְנְסוּ לְמַעְרָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, נַחֲלַק אֶת הַלֵּילָה לְשֵׁלֶשׁ מִשְׁמְרוֹת, שֶׁהוּא הַלֵּילָה. כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְעַמְּנוּ יַעֲמֵד עַל עַמְדוֹ בְּשֵׁלֶשֶׁת הַצְּדָדִים הֵלְלוּ שֶׁל הַלֵּילָה וְלָא נִישָׁן.